

Το νόημα της φυγοστρατίας στην Κύπρο σήμερα (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2013, στην ιστοσελίδα της [Αριστερής Παρέμβασης](#).

Περιεχόμενο

Το νόημα της φυγοστρατίας στην Κύπρο σήμερα

29/06/2013

«Στρατηγέ, το τανκ σου είναι δυνατό μηχανήμα. Θερμίζει δάση ολόκληρα κι' εκατοντάδες άντρες αφανίζει. Μόνο που έχει ένα ελάττωμα: χρειάζεται οδηγό..». Αυτά έγραφε ο Μπρεχτ περιγράφοντας γλαφυρά την παραδοξότητα της εμπλοκής των ανθρώπων στη στρατιωτική διαδικασία, που τις πλείστες φορές είναι ξένη με τη ζωή και τα πραγματικά τους συμφέροντα.

Στην εποχή του Μπρεχτ, στο πρώτο μισό του εικοστού αιώνα, σ' αυτήν την παραδοξότητα που είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο εκατομμυρίων αθώων στρατιωτών στα πεδία των μαχών των δύο παγκόσμιων πολέμων, αντιστάθηκαν πλήθος νέων, αρνούμενοι τη στρατιωτική θητεία. Πάντα φυσικά σε καιρούς πολέμου, η άρνηση της στράτευσης, είτε βασισμένη σε ιδεολογικά κίνητρα, είτε στο φόβο, είτε σε λόγους συνειδησιακούς, είναι μια επιλογή που απορρίπτει τη λογική των πολέμων και των άδικων σκοτωμών.

Η φυγοστρατία σε ειρηνικές περιόδους, όπως τώρα στην κυπριακή πραγματικότητα, όσο κι αν διαφέρει από τις πολεμικές περιόδους και άρα δεν χωρούν συγκρίσεις, όσο κι αν τα κίνητρα διαφέρουν, δεν παύει από το να είναι μια επιλογή αμφισβήτησης, όπου η στρατιωτική θητεία αντικρίζεται σαν εμπόδιο στη ζωή και στα όνειρα των νέων ανθρώπων.

Οι νέοι στην Κύπρο έμαθαν (και φανατίστηκαν προφανώς) για τον πόλεμο και τους Τούρκους, μέσα από τη διαπαιδαγώγησή τους. Δεν βιώνουν την καταπίεση της κατοχής στην καθημερινότητά τους, δεν νιώθουν ότι απειλείται η ζωή τους. Αντίθετα, ζουν σε συνθήκες ειρήνης και, έως πρόσφατα, σχετικής ευημερίας. Ο «κίνδυνος του εχθρού» είναι κάτι μακρινό γι' αυτούς. Το γεγονός ότι νιώθουν και πιστεύουν πως αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης ευρωπαϊκής συλλογικότητας, που διαφύλαξε για πολλά χρόνια την ειρήνη, που είναι δημοκρατική και πολιτισμένη, ενισχύει ακόμα περισσότερο το αίσθημα της ασφάλειας. Η οικονομική ανάπτυξη των προηγούμενων χρόνων, η σταθερότητα, η επαφή με την Ευρώπη και οι επιρροές από το σύγχρονο πολιτισμό της, δημιούργησαν νέα δεδομένα στην εκπαίδευση και στην απασχόληση. Οι επιστήμες, οι τέχνες, ο αθλητισμός, είναι πλέον πεδία που οι νέοι προσδοκούν να κατακτήσουν. Η χρονική απόσταση από τον πόλεμο και την καταστροφή του '74, όπως και οι ποικίλες προοπτικές που ανοίγονται μπροστά τους, τους κάνει να δυσφορούν σε μια υπερβολικά μεγάλη και χωρίς νόημα θητεία. Και αν στις παλιές εποχές χρειαζόταν κανείς μια γερή δόση «μαγκιάς», για να σκεφτεί και μόνο, την άρνηση της θητείας, τώρα (την τελευταία δεκαετία κυρίως και με ένα αυξητικό ρυθμό χρόνο με το χρόνο) είναι κάτι που έρχεται φυσιολογικά στο μυαλό

τού κάθε νέου ,ανεξάρτητα αν προχωρεί τελικά ή όχι, στη διαδικασία της απαλλαγής.

Αυθόρμητη ή ωφελιμιστική, αυτή, η χωρίς ιδεολογικά κίνητρα (στην πολύ μεγάλη πλειοψηφία) απαξίωση της θητείας, είναι συγχρόνως και μια απαξίωση της εμμονής για διατήρηση ενός στρατού, χωρίς μεν επιχειρησιακές δυνατότητες, αλλά που κατατρώει την οικονομία και χαράμιζει άδικα δύο χρόνια από τη ζωή των νέων. Είναι μια απαξίωση για ένα στρατό που δεν υφίσταται λόγω πραγματικής ανάγκης, αλλά για λόγους διαφύλαξης της θεώρησης «για ένα εχθρό που καιροφυλακτεί να καταλάβει όλη την Κύπρο», αλλά και για διαιώνιση ενός κλίματος εθνικισμού που θα διαιωνίζει παράλληλα τα συμφέροντα στρατιωτικών και πολιτικών.

Και ενώ οι πλείστοι ξέρουν ότι συντηρούμε ένα στρατό χωρίς την παραμικρή υπόσταση ,ότι δεν είναι η ύπαρξή του που εμποδίζει την Τουρκία να καταλάβει την υπόλοιπη Κύπρο (σάμπως αν ήθελε δεν θα το έκανε το '74!), αλλά οι πολιτικές πραγματικότητες στην περιοχή και ότι η πιθανότητα ενός πολέμου είναι πολύ μικρή, βλέπουμε, υποκριτικά, κάποιους «υπερπατριώτες», να διαπομπεύουν σαν προδότες και μιάσματα όσους θέλουν να απαλλαγούν από τη θητεία. Υπουργός Άμυνας, γραφειοκράτες του υπουργείου, βουλευτές , δημοσιογράφοι, σ' ένα κρεσέντο μισαλλοδοξίας, κατευθύνουν την κοινή γνώμη εκεί που θέλουν και απειλούν με σκληρά τιμωρητικά μέτρα.

Οι φυγόστρατοι, συνειδητά ή ασυνείδητα, αντιδρώντας στον παραλογισμό της δίχρονης θητείας, αντιδρούν και στο κατεστημένο σύστημα που τη βλέπει σαν διαπιστευτήριο του «ορθού πολίτη» και που πλήττει τη ζωή και τα όνειρά τους, εμποδίζοντάς τους να ανοίξουν νέους ορίζοντες. Κάπου εδώ, ο Μπρεχτ θα συνέχιζε να λέει με το γνωστό κυνικό του ύφος: « Στρατηγέ, ο άνθρωπος είναι χρήσιμος πολύ. Ξέρει να πετάει, ξέρει και να σκοτώνει. Μόνο που έχει ένα ελάττωμα: ξέρει να σκέφτεται...».

Μάριος Θρασυβούλου

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Αριστερή Παρέμβαση \(Ομάδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Αποφυγή Στράτευσης](#), [Μιλιταρισμός](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2013](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:palemvasi:figostratia>

Last update: **2020/07/14 16:18**

